

Izhaja trikrat na teden v čestih izdanih, in sicer: vsak torek, četrtek in sobota, zjutranje izdanje opoldne, večerno izdanje pa ob 3. uri popoldne, in stane z uredniškimi izrednimi prilogi ter s „Kazipotom“ ob novem letu vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto . . . 13 K 20 h. ali gl. 6-80
pol leta . . . 6 „ 30 „ 3-30
četrlet . . . 3 „ 40 „ 1-70
Posamične številke stanejo 10 vin.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 9 v Gorici v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez doposlane naročnine ne oziramo.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vsa leto 3 K 20 h. ali gl. 1-60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Solaki ulici in Jellersitz v Nunski ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma in Pipan v ulici Ponte della Fabbra.

SOČA

(Večerno izdanje).

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

Bog in narod!

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

Za našo trobojnico.

Slovenski narod je doživel ob cesarskih slavnostih v Gorici nepopisno ponizanje: naša krasna trobojnica ni smela zavihtrati cesarju v pozdrav.

Izvrševalni odbor narodno-napredne stranke je imel sejo že koncem julija in se posvetoval o stališču, katero nam je zavzeti z ozirom na cesarske slavnosti. Izšla je primerna izjava, ki je povedala — dovolj.

Blizal se je čas cesarjevega dohoda. Vsak Slovenec je vedel, kaj je z našo trobojnico. Zbranim županom v Gorici je bilo na glavarstvu jasno povedano, da trobojnica ne bo pripuščena. Tudi uradni razglasi so to naznanjali, dasi bolj povito v rožice, da bi se naše ljudstvo preveč ne razburjalo. Ali vendar je bilo vse jasno za one, ki bi — morali imeti oči v glavi.

Toda dr. Gregorčič in njegova „Gorica“ so plavalji še na predvečer v polni temi. Slavnostna številka „Gorice“ samo potrjuje, da gospodje velikani, ki so za njeno neznatnostjo, nič ne vedo o stališču politične oblasti in varnostnih činiteljev, ki so bili odgovorni za red in osebo vladarjevo, nasproti slovenski trobojnici. Nič niso vedeli vkljub temu, da je bil dr. Gregorčič — ako se sme „Gorici“ se kaj verjeti — celo v Trstu zastran slovenske trobojnice; zato niso mogli dati niti na predvečer nikakega navodila svojim somišljenikom. — S tem pa so dokazali, kako skandalozno malo vedo celó o tako važnih razmerah, in ako nič ne vedo, tudi ne morejo nič pametnega svetovati, marveč obnašali se tako neumno, kakor so storili celo v slavnostni številki. Ljudstvo je pričakovalo zadnji dan jasne besede ne pa Gregorčičevega fikfakovstva, ki bi rado igralo dvojno vlogo, jedno radikalno v prilog trobojnici, drugače pa nasproti viadi.

Mi pa smo točno vedeli, kako stoji reč s trobojnico. Vedeli smo, da je dr. Gregorčič vse zapackal, in umevno nam je bilo stališče varnostnih činiteljev, da navzočnost vladarjeva v tako nevarnih časih ni prava prilika, da se morda na ulici izhaja zadoščenje slovenski trobojnici, pa gotovo le v nesrečo našega ljudstva. Vzglede je dovolj! Zato smo zavzeli stališče: Cesarju, kar je cesarjevega, črno-zolto zastavo, od ponedeljka 1.

septembra dalje pa — boj za žaljeno slovensko trobojnico.

Tudi „Slovenski Narod“, prvi slovenski dnevnik, gotovo radikalen branitelj dostojanstva slovenske trobojnice, je pisal na predvečer povsem v našem smislu. Hvala mu! Ne moremo si kaj, da ne bi ponatisnili vsaj del umestnega članka, ki se glasi:

„Laški in nemški gospodari Primorske so prepovedali rabo slovenskih zastav. Tako se hoče prikriti, da sta dve tretjini vsega prebivalstva v tej kronovini slovenske narodnosti, tako se hoče utajiti eksistenca slovenskega prebivalstva v goriskem mestu, in obudili pri cesarju mnenje, da je značaj te dežele laški, in da je prebivalstvo pretežno laško. V ta namen so se v Gorici izključila od sprejema celo mestna slovenska društva, in bodo pri sprejemu sodelovala samo laška društva, sploh pa se je storilo vse, da bi imela slavnost izključno laški značaj, in ta namen se je toliko laglje dosegel, ker pri slovenskih klerikalcih goriskih ni naletel na odpor.

S tem se slovenskega naroda na Goriskem ni samo vžalilo in ponižalo, ampak nastavila se mu je tudi past. Laški voditelji in nemški birokratje pač čakajo, da, če bi se Slovenci kakorkoli odtegnili taki slavnosti in bi ne hoteli delati Lahom štafaže, se bo to izvršno dalo izkoristiti proti njim, in se bo dalo s tem uspešno sumničati njih patriotizem in lojalnost.

Že v naprej je jasno, kako se bode ta slavnost politično fruktificirala. Nanjo se bodo sklicevali vsi tisti, ki bi slovenski narod radi prej ko prej ugonobili, češ, da je pokazala, kako je Goriška italijanska, in nanjo se bodo sklicevali tisti, ki vedno pojo visoko pesem avstrijskega patriotizma primorskih Lahov, Slovenci pa bodo imeli poleg sramote, da so bili pri ti slavnosti potisnjeni v zadnji kot in so služili samo za štafažo, tudi se prav občutno škodo.

Bil je čas, ko se je dal ta naklep laške stranke in nemške birokracije preprečiti, „Soča“ je v tem oziru storila svojo dolžnost, ali začete akcije ni mogla nadaljevati, ker se je izkazalo, da so se goriski slovenski klerikalci v svoji neskončni nerodnosti dali ujeti v laške zanke, in da podpirajo ta, zoper gorisko slovenstvo naperjeni naklep.

Zdaj je seve prepozno. Poroča se sicer, da je tu in tam kak občinski odbor sklenil, da pojde zlic vladni prepovedi s slovensko zastavo na slavnost, in to je vse hvale vredno, pa makar se zgodi skandal, ali impozantnega jednotnega nastopa vsled vladnega uplivanja najbrž ne bo. Lah in nemški birokratje bodo dosegli svoj namen in predstavili cesarju in njegovim spremljevalcem Potemkinovo vas.

Delikatnost položaja zahteva, da so Slovenci skrajno previdni, in da opuste vse, kar bi mogli njihovi narodni sovražniki v svoji zlobi tolmačiti kot demonstracijo zoper cesarja. Toda po slavnosti naj se z največjo brezobzirnostjo in z največjo odločnostjo stori vse, kar trba, da se po zaslugenju pribije ta nezastisljivi skandal, in da se dobi popolno zadoščenje za to slovenskemu narodu storjeno ponižanje.

Tako „Slov. Narod“. In slavnosti so minule, pričeti je torej brez odloga boj za žaljeno čast slovenskega naroda, za skrunjeno pravo naše trobojnice.

Mi pravimo: Trobojnica naša, zakonito pri-nana že od l. 1836., je desetletja svobodno vihrala v Gorici, ne da se je ta podrla, vihtrati mora svobodno tudi znanprej, kedarkoli se bo zdelo Slovincem potrebno. Redarstvo je poklicano, da vzdržuje red in da — v slučaju potrebe! — varuje čast slovenske trobojnice. Ako bi se našel kdo, ki bi hujskal proti trobojnici, saj redarstvo vé, kako se taka vroča kri najlože pohladi. Zastave v „Šolskem Domu“ l. 1898. so vznemirjale le znanega Braidottija, onega velikega patrijota, ki je imel ob „lutto nazionale“ vso hišo črno pregrnjeno in družina je kazala „lutto“ celo na obleki, — ob cesarskih slavnostih pa je stegnil skozi okno kakor za zafrakcijo jedno malo belo-modro zastavico. Ali bodo rekriminacije tega moža več veljale nego ves slovenski narod? In ako se danes v Gorici primerjajo proti Slovincem kake demonstracije, je gotovo, da so sad premisljene hujskarije ali pa celo — denarja, ki prihaja iz znanih rok. Ali naj bodo taki vzroki zadostni, da se tako krvavo žali ves slovenski narod? — Odgovor, komur tiče.

Končamo: Žaljeni Slovenci zahtevamo takoj — zadoščenja! Zahtevamo, da se naši

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsaki dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dop. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 9.

Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu. Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnistvu. Neplačanih pism ne sprejemlje ne uredništvo ne upravnništvo.

Oglaš in poslanice
se računajo po petih vrstah, če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje črke po prostoru.
Naročnino in oglase je plačati loco Gorici.

„Goriška Tiskarna“ A. Gabršček tiska in zalaga razen „Soče“ in „Primorca“ še „Slovensko knjižnico“, katere izhaja mesečno v enopihih obsežnih 5 do 6 pol ter stane vsakeletno 1 gl. 80 kr. — Oglaš v „Slov. knjižnici“ se računja po 20 kr. petih vrstah.

trobojnici ne le ne delajo ovire, marveč da se te brani z vso močjo, ki je na razpolago c. kr. oblastnjam.

Dopisi.

Iz Divače, dne 29. septembra 1900. (Cesar v Divači.) Danes točno ob 7¹/₂ uri zjutraj je došlo na divaško postajo Njegovo Veličanstvo, presvelli cesar Franc Jožef I. Postaja je bila vsa v zastavah, prepletena z zelenjem.

Pričakoval je Njegovo veličanstvo ekselencen namestnik Gočs, okrajni glavar dr. Laharnar in drugo uradništvo.

Zbralo se je veliko ljudstva iz Divače in bližnje okolice. Zastopane so bile 4 občine: Naklo, Povir, Lokev in Rodik, kakor tudi duhovščina iz teh občin.

Najimpozantnejši je bil pa pogled na šolsko mladino, broječo nad 600, katero je pripeljalo učiteljsvo iz Divače in bližnjih krajev. Ta je bila razpostavljena v dve dolgi vrsti, na levo dečki, na desno deklice. Vsak otrok je imel zastavico.

V prvi vrsti so držali isti narodne in deželne, v drugi pa cesarske. Pri zagledanju vlaka so na dano znamenje mahaje spozdravljali in ob jednom klicali iz nedolžnih grl čvrsti „živio“, ki se je daleč razlegal ob krasne pečine. Ko je cesar izstopil in se mu je namestnik predstavil, mu je poklonila belo oblečena učinka, hčerka učiteljeva, Vida Bano, krasen sopek z nagovorom: Veličanstvo, sprejmite znak naše ljubezni! Njegovo Veličanstvo je vsprejelo lastnoročno ta dar z besedami: „Zahvaljujem se.“ Koj na to nagovori Njegovo Veličanstvo prvo učitelja, gospoda Ivana Bano iz Divače, rekoč: „Vi ste tu učitelj?“ „Da, Veličanstvo!“ „So ti otroci vsi pod Vašim vodstvom?“ „Ne, Veličanstvo, zbrani otroci so od več šol iz okraja.“ „Lepo, lepo.“ — Nato je namestnik predstavil uradništvo, duhovščino in župane, katere je milostno ogovoril. Ko je vstopil v vlak, so zavihtrale zopet zastavice, in krepki „živio“ se je razlegal po sinjem Krasu. V vozu je pa Njegovo Veličanstvo z veseljem in radostnim licem odzdravljalo, dokler se ni zgubil vlak vzradoščeni mladini in odraslim izpred oči. Vtis impozanten!

— 11 —

Quo vadis?

Roman.

Poljski spisal Henrik Sienkiewicz. — Poslovenil Podravski.

(Dalje.)

Toda on se za to ni zmenil, marveč se samo nasmešnil Viniciju ter mu začel narekovati Senekovo sodbo o ženskah:

„Animal impudens... itd.“

Na to ga je objel ter odpeljal v triclinium.

II.

Po jedi, ki se je imenovala zajutrek, h kateri sta naša dva znanca prisedla takrat, ko so se navadni umrjoči ljudje že davno naobedovali, svetuje Petronij, naj nekoliko zadremljeta. Po njegovem mnenju je bilo še prezgodaj za posete. Nahajajo se sicer ljudje, ki navadno obiskujejo svoje znanke takoj po solnčnem vshodu ter smatrajo ta običaj za stari, rimljanski. Toda on, Petronij, ga smatra za barbarški. Najprimernejše za to so popoldanske ure, vsekako pa še le one, ko solnce že zaide na drugo stran tempelja Jupiterja kapitolskega ter jame počevno zreti na Forum. Vroče je še, in ljudje kaj radi spó po obedu. Ob tem času je kaj prijetno poslušati šum vodometu v atriju ter po kratkem sprehodu dremati v rudečkasti svetlobi, ki je prodirala skozi cembe na pol spuščene velarije. Vinicij mu pritrdi, na kar se jameta sprehajati in razgovarjati o tem, kar je bilo slišati novega na

Palatinu in v mestu, ter nekoliko modrovati o življenju. Na to se poda Petronij v cubical, toda spal ni dolgo. Čez pol ure je prišel zopet na dan, ter podrgniti si roke in senci z duhtečim oljem, je dejal: »Sodaj sem gotov.«

Nosilnica je že dolgo čakala; zato sta se vsedla in se dala odnesti na Vicus Patricius k Aulijevi hiši. Petronijevo stanovanje se je nahajalo na južni strani Palatina, poleg tako imenovane Carinae; najkrajša pot tjekaj je držala čez Forum, toda Petronij se je hotel ob enem pomuditi nekoliko pri dragotinarju Idomenu; zato je naročil, naj ju stžnji ponesó čez Vicus Apollinis in Forum proti Vicusu Sceleratusu, na čigar voglu je bilo polno različnih krčem.

Orjaški zamorci so dvignili nosilnice ter se podali na pot; pred njimi so šli sužnji, imenovani pediseque. Petronij je molčal nekaj časa, držeč si duhteče roke pred nos. Zdelo se ti je, da nekaj premišljuje; čez nekaj časa pa je dejal:

»Dozdeva se mi, da bi tvoja izvoljenka, ako ni sužnjica, smela zapustiti Plaucijev dom ter se preselila v tvojo hišo. Obdal bi jo z ljubeznijo, obispal z bogastvom, kakor jaz svojo oboževano Chrizotemido, katere pa sem, med nama rečeno, tako sit, kakor ona mene.«

Marko otrese glavo.

»Mari ne?« vpraša Petronij. »V najhujšem slučaju bi našel pokroviteljstvo pri cesarju, ker smeš biti zagotovljen, da bi bil po mojem vplivu naš Rudečbradeč na tvoji strani.«

»Ti ne poznaš Ligije«, odvrne Vinicij.

»Toda, dovolj mi, da te vprašam, ali jo ti poznaš drugače nego samo na videz? Ali si govoril z njo? Ali si jej priznal svojo ljubezen?«

»Videl sem jo najpoprej pri vodometu in potem sem jo še dvakrat srečal. Vidi, da sem stanoval ob času svoje nezgode v Aulovi hiši v stranski vili, določeni za goste, in da radi izpahnene roke nisem mogel sedeti k skupni mizi. Še le zvečer onega dne, ki sem ga odločil za odhod, sem srečal Ligijo pri večerji, toda nisem mogel spregovoriti z njo ni besedice. Moral sem poslušati Aula, ki je pripovedoval o svojih zmagah, katere je dosegel v Britaniji, a potem o propadu malih gospodarstev v Italiji, kateremu je še Licinij Stolo hotel opomoči. Sploh ne vem, ali zna Aulo govoriti o čem drugem, ter ne pričakujem, da začujem od njega kaj drugega, k večjemu, ako le hočeš, o popačenosti sedanjega sveta. Oni redé fazane v kurnikih, pa jih ne jedó, ker si mislijo, da se za vsakim snedenim fazanom približuje konec rimske moči. Vdrugič sem jo srečal pri vodnjaku na vrtu, držečo v roki rogozo, katero je namakala v vodo ter škropila z njo okrog stoječe irise. Poglej moja kolena! Herakleja pozivam za pričo, da se niso tresla, ko so šli naši oddelki proti množici Partov, toda trepetala so ondi pri vodnjaku. Ves zbežan, kakor kak dečko, ki še nosi bullo na vratu, sem jo prosil samo z očmi, naj mi priznase in dije časa nisem mogel spregovoriti niti besedice.«

Petronij ga pogleda nekako zavistno. »Srečen človek!« mu reče. »Ako bi svet in življenje bila tudi najslabši, jedno ostane v njima vedno dobro — mladost!«

Čez nekaj časa ga vpraša:

»Ali res nisi spregovoril z njo?«

»Seveda. Ko nekoliko pomislim, sem ji rekel, da se vračam iz Azije, da sem si pa ondi pred mestom izpahnil roko ter dokaj trpel radi tega, toda v tem trenutku, ko moram zapustiti to gostoljubno hišo, vidim,

Iz Brd, dne 26. septembra. — (Shod „Sloge“ v Biljani) — Dne 23. t. m. je bil zopet sklical Gregorčič zaupni shod, koga so se smeli udeležiti le povabljeni, in sicer tačas v Biljani. Med zborovanjem se je pridružil zborovanju tudi g. učitelj iz Višnjevika. Po dovršenem govoru g. poslanca se je omenjeni g. učitelj priglasi za besedo ter govoril v dostojnem tonu nekako tako-le: Goriski Slovenci imamo v državnem zboru 2 1/2 zastopnika (Gregorčič Coronini in Don Zaneti) a, žali Bog, edini gosp. dr. Gregorčič je slovenskega jezika zmožen, da lahko podaja ljudstvu sporočila o delovanju v državnem zboru; zato je pač obžalovanja vredno, da gosp. doktor prireja le zaupne shode in je vstop dovoljen le vabljenecem. Tudi ne-vabljenici imajo svoje potrebe in pritožbe in zato prosijo, da se to obžalovanje zabilježi v zapisnik. (Hrup! Ven z njim! Dajte mu!) Sicer pa se je bila razvila zrahna zahrbtna agitacija proti omenjenemu gosp. učitelju takoj, ko se je prikazal na vratih. Ko se hrup poleže in mu je bilo dovoljeno govoriti, je govoril dalje o zapuščenih Bricih, kako malo se na nje ozirajo poslanci, in pripomni, da ako se tudi do Gregorčiča obrnejo, odgovora ne udobijo. — Med govorom hrup, kakor prej, a dvomljivi živili so se grupirali za govornikovim hrbtom. Ko je Klavžar odgovarjal, kaj je vse že izvršeno „od 30 let sem“ (češ to je delo Gregorčiča in Coroninjevo), on je zavrnil, da mi ne pustimo naših poslancev žaliti, „da war der Teufel los“.

Gosp. učitelj se poda k predsedništvu in dr. Gregorčiču ter zahteva, da jamčijo za varnost njegove osebe, on da bode odgovarjal g. Klavžarju. Ker mu niso tega zagotovili, se je izrazil, da smatra ta zbor za „nekak surov“ — Bum! Prvi je skočil izmed ospredja proti njemu dr. Gregorčič. „Vi ste surov!“ je zarjovel vanj. Gregorčič je tako zazjajal, da bi Cahej lahko smuknil v njegova široko odprta usta!

Ozadje se je vzdignilo in suvali so ga iz dvorane in še na dvorišču ga je držalo kakih 12 do 14 rok.

To je bil slavni pojav! Česa in čegar? Sodite!

Sploh so se značaji pokazali v svoji jasnosti. Ta „manifestacija“ je odkrila mnogo, kar se je poprej skrivalo pod haveloki, častnimi naslovi in različnimi suknjami.

Domače in razne novice.

Cesar Frane Jožef I. v Gorici. — Zadnjih že smo poročili na kratko, kak je bil vsprejem cesarja v soboto, danes pa hočemo podati točnejšo sliko bivanja Njegov. Velikanstva v Gorici. Cesar se je pripeljal v Gorico v soboto zjutraj ob 9. uri, kar so naznanjali streli iz topov na gradu. Na peronu kolodvora so stali samo častniki in jedna kompanija vojakov. Skozi njihovo sredo je šel cesar v čakalnico, kjer ga je čakal deželni glavar dr. Pajer, župan dr. Venuti in dva podžupana Bombig in dr. Fratric, zastopniki političnih oblastev in visoki vojaški dostojanstveniki. Najprvo ga je pozdravil deželni glavar dr. Pajer v imenu dežele, potem pa goriski župan v imenu mesta. Oba sta govorila italijansko, in cesar je na odgovor župana odgovoril, oziroma čital, italijansko. Ko se je prikazal izven kolodvora, je zasvirala mestna godba cesarsko himno, zbrano ljudstvo ga je pozdravljalo z „živio“ in

„evviva“-klici, in cesar se je odpeljal v mesto po tistem vsprejemu, kakor je bil naveden v „Soci“. Ustavil se je potem pri odru tik gimnazijskega poslopja, raz kateri so ga pozdravljale dame z robci že od daleč, ko so ga zagledale. Zupanova hčer mu je podala šopek cvetlic, za kar se je zahvalil italijansko; šopek je držal nekaj časa v roki, potem ga je izročil svojemu adjutantju. Od tam se je peljal po Šolski ulici v cerkev sv. Ignacija na Travniku, kjer ga je pričakoval kardinal dr. Missia z duhovništvom. Po izvršeni cerkveni slavnosti s „Tedeumom“ je bilo na vrsti pregledovanje in defilovanje vojaštva, zbranega na Travniku, to je domobranci in tukajšnji 47. pešpolk; navzoči so bili tudi veterani tik studenca. Ko je stopil cesar lahkih korakov iz cerkve, je šel ob vrstah postavljenih vojakov, in sicer čilo in čvrsto. Ko je sklenal pregledovanje, je dal znamenje za defilovanje, in isto se je izvršilo, kakor običajno z godbo na čelu. Na to je šel cesar v poslopje okrajnega glavarstva do tje, kjer so bile zbrane zopet one g. ene in gosp. e, ki so ga pozdravile z odra tik Ribjega trga. Ko je vstopil v palačo, so zadoneli topovi z gradu. Za njim so šli v palačo župani, deželni glavar že naprej in tudi kardinal. Zbrali so se v vrtu, kjer je bil napravljen prestol. Ko je cesar zasedel prestol, se mu je približal deželni glavar ter mu je izročil v nemškem jeziku spominsko svetinjo. Cesar jo je vzel v roke, ogledal, pokazal svoje zadovoljstvo ter jo oddal adjutantju. Potem se je zahvalil dež. glavarju. Na to so mu bili predstavljeni župani in deželni poslanci ter kardinal. Ljudstvo je tačas zvonjav klicalo „živio“ in „evviva“, vsled česar se je približal cesar ter salutiral opetovano. Ob dveh popoldne je bil sprejet v avdienci kardinal dr. Missia, kapitelj, klerus, dostojanstveniki in zbor častnikov, na to deželni odbor, tržaški župan dr. Sandrinelli, deputacija istrskega deželnega odbora, deputacija plemstva, župan goriski, načelniki oblasti v Primorju itd. Ob 3.35 se je odpeljal cesar iz svoje rezidence proti deželnemu odboru, kjer so odkrili spominsko ploščo. Ko je prispel cesar na lice mesta, je bila na dano glavarjevo znamenje odkrita plošča, katero si je cesar ogledal, izstopivši iz voza, potem pa se je podal na bližnji trg ogledat si razstavo sadja. Od tam je šel v sirotišnico koncem ulice Dreossi, odkoder je šel, si ogledat vojašnico domobrancev in topničarjev. Ob 6. zvečer je bil obed, katerega so se udeležili raznoteri višji dostojanstveniki. Ob 8. je pričela splošna razsvetljava, na kar je bilo konec slavnostnega sporeda za soboto.

V nedeljo v jutro ob 7. uri se je peljal cesar v St. Peter v Gorici, kjer je obiskal grob svojega vzgojitelja grofa Coroninija. Ko se je vrnil v Gorico, se je peljal na Koren v Altemsovo palačo, pogledal deželni muzej, od tam se je peljal nazaj po Gosposki skozi Semenisko ulico v vjaško bolnišnico. V bolnišnici je govoril z bolniki, pokusil kosček pečenke v kuhinji ter se izrazil prav pohvalno o bolnišnici. Ko si je ogledal tam še depozite Rudčega križa, se je odpeljal nazaj v glavarstveno poslopje na Travniku, kjer so pričele avdience. Ob 1. je bil cesarski obed, katerega se je udeležila druga polovica deželnih poslancev, dotim je bila povabljena prva polovica prejšnji dan, in prav malo drugih dostojanstvenikov. Ob 3 1/2 se je dvignil cesar, ki je bil v obleki majorja svojega 1. pešpolka, ter se je podal na kolodvor, spremljan od nebrojno „živio“ in „evviva“-klicev! Na kolodvoru v čakalnici so bili deželni glavar, vsi deželni poslanci, kardinal itd. Župan ga je pozdravil v imenu mesta, cesar se je zahvalil kratko istemu kakor dr. Pajerju za sprejem. Ob jednem je rekel, da želi, da bi deželni poslanci obrabali svojo delavnost na interese dežele. Navzoča sta bila na kolodvoru tudi Franc grof Coronini in baron Calice, poslanik iz Carigrada, katerima je podal cesar roko. Edino ta dva sta bila tako odlikovana. Ko se je začel premikati vlak, je zaklical grof Franc

Coronini trikrat „hoch“ in navzoči za njim. Vlak je potem oddrhal z nenavadno hitrostjo.

Razsvetljava v soboto zvečer je bila prav impozantna. Vse hiše so blestale v razsvetlavo ob mnogobrojnih vihrajočih zastavah, na ulicah pa je bilo ljudstva, da se je kar trlo, zlasti se na Travniku, kjer so svirale godbe, ki so poprej šle tudi okoli mesta ob ogromnih „živio“- in „evviva“-klicih ter spremljane z lampijonki. Grad je bil kaj veličastno razsvetljen; rudeci in višnjevi ogenj mu je dajal nekaj impozantnega. Krašen je bil na primer tudi studenec na Travniku ob nešteti vrelcih z mično svetlobo. Tudi v okolici so bile razsvetelave, sv. Gora pa je bila prveč v temi, da se ni videla razsvetljava tako, kakor drugače.

Varnostne odredbe, ko se je peljal cesar v Gorico, so bile tudi v Ljubljani veličanske. Po bližnjem hribovju, zlasti po Golovu in po Tivoliju so lovili sumljive osebe. Vsa železniška proga, kar je iste ob mestju, je bila zastražena z redarji, na kolodvoru pa so stali orožniki. Slično je bilo na celi črti od Ljubljane dalje, kjerkoli se je bližal vlak naseljenim krajem. — Varnostne odredbe v Gorici od sobote jutra dalje so bile veličanske. Vse redarstvo, par stotin, je bilo na nogah. Čez Travnik se ni smelo še ob 7 1/2. Po ulicah, koder je šel cesar, so bili postavljeni rezervisti-vojaki, največ iz okolice, ki so delali spalir ter pazili na red. Druge ožje ulice kakor Raštel, Gosposka ulica itd., so bile zastražene in zaprte, kadar se je peljal cesar po njih. Tačas so morali zapreti krčme in vse veže, v prav malih distancah drug od drugega pa so stali redarji, strogo pazeci na okna; na ulici ni bilo nobenega človeka. Ko se je cesar odpeljal, so skrbeli za varnost istotako kakor pri prihodu. Ob železniški progi pa je bilo vse v službi. Čuvaji, njihove žene, zanesljivi kmetje, orožniki itd., vse je stražilo in pazilo, da se kaj ne pripeti. Dvorni vlak je vozil nenavadno hitro, tako zlasti pri prihodu v Gorico in pri odhodu iz mesta. Odredbe so bile pač tako velike, da je bilo skoro izključeno, da bi se moglo kaj pripetiti.

Cesar na Nabrežini. — Dohod cesarskega vlaka je bil napovedan še le za 4 ure in 56 min. popoldne, ali trla se je že ob 3. uri kakih 3000 oseb broječa množica pred kolodvorom. Vstop na peron so začeli dovoljevati ob 3 1/2, in sicer najprej društvom. Na desni strani glavnega vhoda so stali pevsko društvo „Nabrežina“ s svojo krasno zastavo in veteranska društva. Tudi nekaj patrijotičkih tržaskih društev se je udeležilo cesarjevega sprejema. Dvorni vlak je prispel ob napovedani uri in zagrmeli so topiči, godba je svirala in tisoč in tisoč grl je navdušeno klicalo „živio“. Med burnimi „živio“-klici so se zgubljali „evviva“ tržaskih društev, kakor posamezen krik med vrvenjem nevihte in vzburkanega morja. Cesar je vidno ganjen stopil iz voza, ter se podal na desno krilo, kjer so stale deputacije, ter si dal predstaviti predsednike društev. V sredini je stal tudi g. Ivan vitez Nabergoj, katerega je cesar odgovoril in izrazil upanje, da se vidita zopet na Dunaju. Ko si je cesar dal predstaviti predsednike laških društev, je nastala naenkrat tišina in zadonela je v mogočnih akordih cesarska himna, izvajana po pevcih „Nabrežine“ in „Skale“ iz Sv. Križa. Takoj se je cesar podal k pevci in poslušal krasno izvajano himno. Po dovršenem petju si je cesar dal predstaviti predsednika društva „Nabrežina“ g. Caharijo in ga milostno odgovoril. G. Caharija je po slovenski odgovoril, končavši z besedami: „Kličem Vašemu Velikanstvu dobro došlico na naših slovenskih tleh.“ Zahvalivši se namestniku za pojave udanosti, je cesar stopil v vlak, ki se je pomikal s postaje, spremljan po burnih ovacijah množice. Cesar je stal pri oknu in se zahvaljeval množici, ki je vsklikala, dokler ni vlak izginil v daljavi.

Nagovor župana na kolodvoru. — Župan dr. Venuti je nagovoril cesarja ob prihodu na kolodvoru tako-le: „Posvečeno Velikanstvo! S prekipetnim srcem spolnujem prečasto me nalogo, ko v imenu prebivalstva te zveste Gorice pokladam Vašemu Velikanstvu najudaneji in najiskrenejši pozdrav. S tem pozdravom spajam izraz najtopleje hvalečnosti za to, da ste blagovolili, Vaše Velikanstvo, skazati nam milost, da je naše mesto deležno Najvišjega obiska. Neizbrinso so v spominu tega zvestega prebivalstva letnice 1857., 1862., 1875. in 1882., ki združene z najdražjimi spomini in najslavnejšimi sporočili, prehajajo od očeta na sina. Tem se gotovo pridruži današnji osrečujoči in vroče zaželeni dan, ko nam bo dano ob navzočnosti Vašega Velikanstva obnoviti sveto vez, ki nas že 400 let druži z Najvišjo slavno hišo. Blagovolite, Vaše Velič., vsprejeti iz srca tega zvestega prebivalstva izvirajoče pojave radosti in globoke udanosti. Blagovolite tudi to mesto, ki je ponosno in presrečno, da more med svojimi zidovi ohraniti Vaše Velič., in ki od milega in slavnega vladanja Vašega Velič. pričakuje rast in procvit, osrečiti z milostnim pogledom in mu podeliti Najvišje varstvo!“ Cesar je čital odgovor po italijanski: „Odkrito me je razveselilo, da sem mogel o tem pomembnem povodu po daljšem času priti v to lepo glavno mesto, od čegar prebivalstva sem vedno dobival mnoge dokaze zveste ljubezni in udanosti. Prepričan sem, da tudi to pot najdem ista lojalna čustva, v katerih se je mesto Gorisko vsikdar čutilo jedno z vso deželo, in se hočem torej rad pomisliti med Vami in se veseliti na kulturnih napredkih tega mesta, kateremu ostane vsikdar naklonjena moja vladarska skrb.“

Fotograf gosp. Jerkič je napravil o obisku cesarja jako lepe razglednice in slike, ki predstavljajo 18 momentov z najrazličnejših krajev, kjer je bil cesar. Slike in razglednice so jako lepe in ukusne, zato priporočljive toli obcinstvu, kolikor posebno onim, ki so se udeležili slavnosti, zlasti županom. Slike in razglednice se prodajajo po primerni ceni.

„Živio“ — prepovedan. — Med listimi damami, ki so pozdravile cesarja ter bile potem v glavarstveni palači na Travniku, je bilo tudi nekaj Slovenk, ki so klicale seveda „živio“! To pa laskim damam ni bilo všeč, in v glavarstveni palači jim je vzrasel griben, da so zahtevale, da se ne sme klicati „živio“, marveč le „evviva“, k večjemu — „hoch“. — Tako duše slovenstvo povsodi, in mi naj bi to vse mirno in potrpečljivo gledali?! Ne in ne!

V Ljubljano! — Tržačanje pojdejo v nedeljo na umetniško razstavo v Ljubljano. Zvečer bo slavnostna predstava v gledišču (Opera „Nikola Zrinjski“, v kateri je oni sloveči zbor „U boj!“). Nekaj Goricanov pojde že na predvečer, nekaj pa z brzovlakom in poštanim isto jutro. Kdor more, naj gre, da nas bo več zastopnikov goriskih Slovencev!

Barona Locatellija zadela kap. — V petek zjutraj se je peljal po Corso znani veleposestnik in laški deželni poslanec baron Locatelli iz Kormina. V bližini kavarne „Corso“ se je kočijaz slučajno ozrl nazaj, in videl, da je gospodar omedlel. Ustvil je tkoj voz in barona so nesli v bližnjo Schobertovo vilo. Tamkaj je dobil prvo zdravniško pomoč. Odpeljali so ga potem na njegovo stano-vanje, kamor je došel tudi dr. Fratric, da mu pomaga. Barona Locatelli je v soboto po noči umrl v vili Teufenbachovi. Poslanec je bil 19 let. Prepeljejo ga v Kormin. Pokojni Locatelli je bil izmed zmernejših Italijanov in odtujen irredentiskemu gibanju; zato pa ni bil nič prav posebno čislán med drugimi italijanskimi veljaki. Bil je preveč „Avstrijak“!

Dr. Tuma pred sodnijo. — Čitateljem našim so gotovo še v živem spominu dogodki na zadnjem občnem zboru „Goriške

da je tukaj trpljenje slajše, nego kje drugje veselje, ter bolezen dokaj cenejša nego kje drugje zdravje. Ona je istotako zbegana poslušala moje besede, pobesila glavo ter risala nekaj s svojim trsom po žoltem pesku. Na to je dvignila oči, še enkrat pogledala one načrtane znake, še enkrat obrnila pogled vá-me, kakor da me je hotela nekaj vprašati, na to pa je zbežala urno kakor plašna srna.

»Ali ima lepe oči?«

»Kakor morje, in kar vtornil sem v njih, kakor v morju. Verjemi mi, da je Arhipelag manj moder. Čez nekaj časa je prišel mali Plaucij ter me nekaj vprašal; toda nisem razumel, kaj hoče.«

»O Athene!« zakliče Petronij, »snemi temu mladčiču raz oči zaveso, katero mu je privezal Eros, ker sicer si razbije glavo ob stolp v svetišču Venere!«

Na to se obrne k Viniciju.

»O, ti pomladni popek na drevesu življenja, ti prva zelena vejica vinograda. Namesto k Plauciju imel bi te dati odnesti h Gelociju v šolo za neizkušene mladeniče.«

»A kaj hočeš prav za prav?«

»Kaj je načrtala na pesku? Ali ime Amora, ali srce, prebodeno z njegovo puščico, ali kaj takega, iz česar si mogel spoznati, da so Satiri že šepetali tej vili na ušesa razne tajnosti življenja? Kako, da nisi pogledal onih znakov?«

»Dalje nosim togo, nego si misliš«, odvrne Vinicij, in predno je prišel mali Aulo, sem one znake skrbno pregledal. Znano nam je, da grška in rimska dekleta rišejo na pesek priznanje, katerega jim usta nočejo izgovoriti... Toda ugani, kaj je narisala?«

»Ako je bilo kaj drugega nego to, kar sem že imenoval, pa ne uganem.«

»Ribo!«

»Kaj praviš?«

»Pravim: ribo. Ali mar naj pomeni to, da se v njenih žilah pretaka hladna kri? Ne vem! Toda ti, ki si me krstil za pomladni popek na drevesu življenja, veš gotovo pogoditi, kaj pomeni to znamenje?«

»Carissime! obrni se s tem vprašanjem na Plinija. On vé, kaj so ribe. Ko bi še živel starij Apicij, ta bi ti tudi vtegnil kaj povedati, ker je pojedel v svojem življenju več rib, nego jih more obseči pristan neapolski.«

Daljši razgovor jima pretirga trušč na glavnih ulicah, kamor so ju zanesli nosači. Čez Vicus Apollinis so krenili na Forum Romanum, kjer se je zbrala v lepem vremenu pred solnčnim zahodom množica pohajkujočih ljudi, ki so se sprehajali med stebričjem, pripovedovali si novice, ali pa jih poslušali, ogledovali nosilnice znamenitih ljudi ter končno ocenjevali izložbe zlatarjev, knjigarjev in drugih prodajalcev, katerih je bilo polno v poslopjih, obkoljujočih širni prostor proti Kapitolu. Po Vicu Foruma je bila že pogreznena v senco, med njeno ko so se lesketali vitki stebri višje stoječih tempelj v solnčni svetlobi pod lazuro, me-taje dolge senčice na mramornasti tlak. Bilo jih je polno, toliko da se ti, gubil pogled med njimi kakor v gozdu. Zdelo se ti je, da je vsem tem stavbam in stebričju pretesno v tej skupini. Kopicile so se druga nad drugo, raztezale se na desno in na levo, a v sredini in na straneh pa se je stekala človeška reka; množice so se sprehajale pod oboki bazilike Julija Cezara, druge so sedele na stopnjicah Kastora in Poluksa, brnele mimo tempelja Veste, podobne na tem prostornem mramor-

nastem tlaku roju pisanih metuljev ali raznobarnih kukcev. Od zgoraj so dohajale čez orjaške stopnjice od strani tempelja, posvečenega »Jovi optimo, maximo«, nove tolpe. Ponekje so poslušali govornike, tu pa tam se je začul krič prekupnikov, prodavajočih vino, ali vodo, pomešano s smokvinim sokom, krič mazačev, prodajajočih čudovita zdravila, vražarjev, ki so odkrivali izgubljene reči, in krič onih, ki so razlagali zanje. Semtertje so se mešali s tem truščem in kriki glasovi pljunke, egiptovskih tamburic in grških piščalk. Tu pa tam so boleharji, pobožni, ali s skrbmi obloženi ljudje nesli v tempelj žrtve. Med množico so se vse-daje na mramornasti tlak tudi tolpe golobov, pobiraje nasuto zrnje, ki so časih truščno kvišku zleteli, spuščaje se zopet drugje na prazen tlak.

Včasih pa je stopila množica vsaksebi pred nosilnicami, v katerih so bila videti lica odličnih žen ali pa glave senatorjev in vitezov. Raznojezična množica je izgovarjala na glas njih imena z dostavki pohvale ali graje. Med temi množicami so se sprehajali s počasnimi koraki oddelki vojakov ali stražnikov, skrb-čih za poulčni red. Grški jezik se je čul povsodi tako pogostoma kakor latinski.

Vinicij, ki že davno ni bil v mestu, je z veliko radovednostjo opazoval te človeške roje in ta »Forum Romanum«, ki je gospodaril nad celim svetom, in kateri je bil od njega tako obkoljen, da ga je Petronij, ko je pogodil misli svojega tovariša, imenoval »gnezd Kvirita — brez Kvirita«. Mestni živelj se je izgubljal zares v tej veličanski množici, sestavljeni iz vseh ná-rodov in vseh plemen.

(Dalje pride)

ljudi, posojilnice". Klerikalci so z nekako samozavestjo in prikrito zlobo pripovedovali v svojih listih „Gorica“ in „Primorski List“, da bo o teh dogodkih govora še pred sodnijo, in da torej pereče vprašanje o tem našem prvem denarnem zavodu še ni rešeno. Pričakovali so, da jim pojde sodnja na roko, kakor jim je šlo državno pravičnost. Državno pravičnost je namreč res napravilo obtožnico proti dr. Tumi in ga tožilo po § 98. združenega zakona. Taka obtožba je v Avstriji prva, odkar imamo združeni zakon. Reč je kratko ta-le: V ravnateljski seji 20. aprila t. l. je dr. Tuma zahteval, da se sprejmejo vsi tisti novi člani, ki so pristopili po 22. februarju t. l. ko so klerikalni zastopniki sprejeli v ravnateljstvo celotno vrsto svojih somišljenikov in menili, da že imajo s tem zagotovljeno večino. Glavni agitator dr. Kos je hotel z obstrukcijo preprečiti glasovanje in je zapustil sejo, da so ostali le predsednik, denarničar Kopač in Franjo Ferfila. Pri glasovanju je bil proti samo Ferfila in novi člani so bili pravilno sprejeti. Ker je Fr. Ferfila pozneje tajil, da bi bil pravilno glasoval, marveč trdil, da ni hotel glasovati ter sejo zapustiti pred glasovanjem, so napravili dr. Kos, dr. Gregorčič, dr. Franko, prof. Berbuč, dr. Pavlica in tulli quanti, nič manj in nič več, nego kazensko ovadbo, da je dr. Tuma falzifikoval zapisnik in s tem zadržal register. Proti tajitvi g. Fr. Ferfile pa so odločno trdili voljavnost seje predsednik, denarničar Kopač in uradni vodja Stukelj, ki so bili jedini pri seji navzoči izven Fr. Ferfile. Državno pravičnost seveda ni verjelo trditvam teh 3 gospodov, pač pa Ferfile in na podlagi njegovih trditev podalo obtožnico, kakor smo povedali. Včeraj je bila torej glavna razprava in dr. Tuma je sedel na založni klopi. Toda klerikalni spletakarji so dobili baš s to razpravo nepozabno zaupstvo, in dr. Tuma je dobil sijajno zadoščenje. Po 4 urni razpravi je sodni dvor odklonil obtožbo v polnem obsegu, oprostivši dr. Tumo popolnoma in podavši mu z razlogi, ki so razsodbo utemeljili, popolno zadoščenje. Sodni dvor je spoznal, da Fr. Ferfila ne more biti večjega zaupanja vreden, nego vsi 3 ostali gospodje, ki so njegove konfuzne izpovedbe pobili z jasnimi odgovori. Več utegnemo spregovoriti, kajti imeli smo stenograf, ki je vse točno zabeležil; danes rečemo samo, da sta se gg. dr. Kos in dr. Franko jako potrudila, da bi dr. Tuma bil obsojen. Dr. Kos je celo pod prisego samega sebe postavil na laž v prav bistveni točki, na katero je državni pravdnik polagal več važnosti, nego na Ferfilevo izpoved. Trdil je namreč, da v seji 20. aprila t. l. dr. Tuma ni čital imen pristopivših članov (kar se sicer ni nikdar godilo), tako da on niti ni vedel, kdo so ti, ki hočejo pristopiti, in ali so sposobni ter vredni, da bodo člani tako važnega denarnega zavoda. Dr. Kos se je tu sila ujel v svoji gorečnosti. Mi namreč vemo, da je tical vsaki dan v posojilnici ter iz dnevnika izpisoval pristopivše člane, da je poročal nasprotnikom in delat statistikam glasov obeh strank. Ko je izpovedi že dokončal in ga je hotel predsednik že odpustiti, je pa g. dr. Kos pozabil na to svojo pregorečo izpoved in je potegnil iz žepa listič, na katerem je imel zapisano natančno število novih članov, sprejetih v rečeni seji. Imel je sesteti celo natančno število deležev ter koliko bi jih pripadalo naši stranki, koliko njegovim in koliko bi jih bilo dvomljivih. Državni pravdnik pa je celo v svojem govoru naglašal le prvo izpoved, češ, kako nepravilno je postopal dr. Tuma. Taka gorečnost kaže g. dr. Kosa v jako čudni luči, in zato zahtevamo, da se jej da tudi jedino pravi odgovor. (Več pride.)

Nemška obtožnica. — Včeraj je bila predčita proti dr. Tumi — nemška obtožnica. In zakaj? — Ko je preiskovalni sodnik odnesel 28. aprila vse važnejše knjige iz posojilnice, je stopil dr. Tuma — dasi nepozvan — k njemu, da mu pojasni stvar. Ker se pri g. Musini s slovenščino trati dragi čas, predno se pride do čistega, in tudi zapisnikarji niso znali slovenščine, je dr. Tuma kolegijalno pojasnil — nemški, kar se je zapisalo. Niti sanjal ni, saj je jurist, da je mogoča v tem pogledu kaka obtožba. Ali ta je prišla, v kompliment dr. A. Gregorčiču. In ker je bil tisti mali zapisnik nemški, je bila tudi obtožnica — nemška. To je prav hudomušno ravnanje, ne pa kako načelo! Dokazuje pa, da naši Slovenci ne smejo imeti nikakih obzirov, nikakega pardona, toliko manj iz kolegijalnosti, marveč morajo vselej strogo govoriti slovenski. Dr. Tuma je tu pograbil, ker je imel z bivšim kolegom g. Musino toliko obzira; zato je dobil kot nekako podnosnico — nemško obtožnico! Nikdar več! — Dostavljamo, da „Ljubljeneč naroda“ dr. A. Gregorčič je bil v dveh pravih večkrat zaslišan, da je vselej p. d. pisal — italijanski zapisnik!! O jej, jej!!

Zanimivo! Pišejo nam: V nedeljo 23. sept. t. l. so se vršile v Pragi, v Plznu in v Teplicah volitve sodnikov v obrtne sodnije, ki so se še-le letos na Češkem ustanovile. Za to, kdo bo zastopal delavstvo, se je unel boj med socialnimi demokrati in mej narodnimi delavci, češkimi in nemškimi. Konec tega boja je čakala na Češkem javnost z veliko napetostjo, kajti te volitve so tudi nekako predznamenje, kdo zmaga pri državno-zbornih volitvah v peti kuriji. In rezultat boja je bil ta, da so zmagali socialni demokrati, ki so dobili 9411 glasov, dočim so njih nasprotniki dobili komaj 4195 glasov. Socialni

demokrati so zmagali v petih skupinah, le v jedni so propadli, namreč v trgovski. Tako je bilo v Pragi. Nekako isto je bilo v Plznu, kjer so zmagali socialni demokrati z večino 3000 glasov. V Teplicah so tudi socialni demokrati premagali nemške delavce, združene s Schönererjanci, tako, da so socialni demokrati dobili 4209 glasov, Nemci pa 1213! — Ta zmaga je dala vsem mnogo misliti. „Rad. Listy“ (Baxov organ) pišejo: „Posledica volitev v obrtne sodnije v Pragi je vzbudila naravnost obup! Devet tisoč štiristot glasov socialno-demokratskih proti štirim tisočem narodno-delavskih, to je število, ki nas vse spravlja v obup. Radi tega se po celi Pragi ni nič drugega govorilo nego o tej veliki zmagi socialnih demokratov. Vsakdo je primerjal včerajšnje volitve z predstoječimi volitvami v peti kuriji. In nikdo ni tajil, da je to za bodoče volitve osodno predznamenje, kajti očitano, da so socialnim demokratom pomagali včeraj Židje in Nemci, ne velja, itd.“ Dr. Baxa, general čeških antisemitov, je prišel do prepričanja, da socializem ne pomaga Židje in Nemci, temveč, da stoje v njih vrstah jedino delavci. Istotako se izražajo „Lidove Noviny“ dr. Stranskega. Ne bomo citovali, ker bi navajali to, kar so pisali „Radikalni Listy“. Skratka: zanimivo je in pa poučno, vedeti to dejstvo, zlasti z ozirom na pisavo naših klerikalnih glasil „Gorica“, „Prim. List“, „Slovenca“ itd., ki trobijo, da krščanski socializem napreduje povsod. Krščanski socializem se na primer na Češkem niti ne pokaže na dan, na Moravskem se skriva za katoličanstvo, na Nizjeavstrijskem za — antisemite. In pri nas pa za klerikalce. Samostojno se ne upa naložiti, ker ni za to! Dr. Pavlica, zapomnite si to!!

Mala kopica razgrajatev zadostuje, da onemogočijo vsak javni shod. Tako je govoril dr. Gregorčič na zaupnem shodu v Biljani. Prav je povedal. „Mala kopica razgrajatev“ je bila doseglja v Dol. Vrtojbi, da je bil javni shod pred svojim praviim koncem zaključen, „mala kopica razgrajatev“ je prepodila v Dutovljah javen shod, da se je moral vršiti zaupni, in slično lahko povsodi „mala kopica razgrajatev“ doseže. Tisto „mala kopica“ tvarjajo pri nas duhovniki-razgrajatev ali Rojce et consortes z opitimi nezavedneži. Taki so nastopili doslej tam, kjer se je šlo zato, razgnati javen shod. Zato priznanje o moči „male kopice razgrajatev“ smo dr. Gregorčiču hvaležni, ker le potrjuje naša poročila, da „mala kopica razgrajatev“ je nastopila tu in tam ter razgnala shod, ob jednem pa tudi potrjuje, kako grdo lažnjiva sta „Gorica“ in „Prim. List“, ki proslavljata „malo kopico razgrajatev“ kot večino shoda ter potem lažeta v svet, da shod se je po večini izrekel proti „narodno-napredni stranki“, kar potem prežvekuje ljubljanski „Slovenec“ s posebno slastjo. — „Mala kopica razgrajatev“ na sploh pa dela res čast naši klerikalni bandi....

O slavnosti in o rečeh, ki stojé ž njo v zvezi, nismo mogli za danes priobčiti vsega. Zato storimo to v prihodnjih dveh številkah tega tedna. Komur je morda znan se kak zanimiv slučaj, naj ga blagovoli sporočiti.

Popravek. — Na prvi strani v drugem predalu uvodnega članka je citati v prvi vrsti namesto prve besede „septembra“ — o k-tobra, kar so naši p. n. čitatelji pač že sami uganili.

Razgled po svetu.

Voditelj nemške štajerske konservativne stranke so izdali volilni oklic, v katerem pravijo, da stranki bo vodnica tudi v prihodnosti vsestranska pravičnost, da bo delala na to, da se ublažijo obstoječa narodna nasprotja, ker ima po njenem mnenju vsa dosedanja gonja le ta namen, da se pripomore cerkvi in ljudstvu sovražnemu liberalizmu zopet do nadvlade. Seveda ostane stranka zvesta svojemu nemškemu programu. Potem že vemo, kje smo, in vemo, da besede o ublažitvi nasprotja so le puhla fraza, katero olepšujejo še „cerkev“ in „ljudstvo“ pa „liberalizem“!

Volilno gibanje na Štajerskem. — V Celju v „Narodnem domu“ je bil včeraj shod zaupnikov, da se dogovoré o programu in o kandidatih za bližnje državnozbornske volitve. Kar se tiče volitev v mestni skupini Celje-Brezice, so Nemci v škripcih. Leta 1897. je ostal slovenski kandidat dr. Juro Hrašovec v manjšini le s 132 glasovi, od katerih pa je sodnija spoznala neveljavnih še 48. Toraj so imeli Nemci večine le 84 glasov. Razmere v teh krajih so se obrnile na dobro Slovenecem v poslednjem času, in zato se Nemci boje, da zgube ta mandat, kateri je imel dr. Pommer. Ali glej, tu se dogaja nekaj, kar vzbuja med Slovenci največjo indignacijo. Visje deželne sodnije predsednik grof Gleispach namerava poslati v Celje, da se udele slovenščine, večje število nemških avskultantov, 30 do 40. Ti nemški avskultantje ostanejo za časa volitev v Celju, in ker imajo volilno pravico, bodo glasovali, in sicer gotovo ne za slovenskega kandidata! Na tak lep način bi se pomnožilo število nemških glasov v Celju! Ako se to res zgodi, tedaj bo to čin, ki zasluži tako obsodbo, katere niti zapisati ne smemo!

Masarykova stranka (češka ljudska stranka) je sklenila, kakor poročajo iz Prage,

da njeni pristavi v onih krajih, v katerih kandidujejo socialni demokrati, glasujejo za nje in se tudi deležijo priprav za volitve.

Nemški krščanski socialisti so izdali svoj volilni oklic, kateri je označen najbolj v besedah: „Gut deutsch, gut christlich, gut österreichisch.“ Med njimi in nacionalci je mnogo nasprotstva radi medsebojnega podpiranja posameznih kandidatov. Pred vsem zahtevajo krščanski-socialisti za se peto kurijo v Gradcu, katero so zadnjič dobili socialni demokrati le s pomočjo nacionalcev.

Ministerska konferenca v Poznanju. — Kakor smo že poročali, je bila v Poznanju na Pruskem konferenca pruskih ministrov. Sodelovalo je: štirje ministri, osem komisarjev ostalih ministerstev in državni tajnik za notranje posle. Konferenca se je bavila z vprašanjem, kako naj se ojači nemstvo proti Poljakom, kateri vedno napredujejo, zahtevajoč dvojezičnost istočne pokrajine Pruske. Neki nemški list piše: Nepobitna je resnica, da poljski element napreduje znatno, da doseže dvojezičnost. Nemsko posestvo in nemška obrt sta presla v poljske roke. Dobro bi bilo izvedeti, od kod prihaja tako ogromno denarja za polonizacijo. Zviti ti Nemci! Kar nakrat govoré o polonizaciji, ker jim ni moč, ponemčiti Poljake kar čez noč!

Parobrod se je potopil. — Neka velika trgovska trdka na Reki je dobila brzokajko, katerega potuje vest, da se je v bližini Capetowna v južni Afriki potopil angleški parobrod „Suffolk“, kateri je vkrcal na Reki 930 konj. Osobje ladje se le rešilo, dočim so konji in parobrod potonili. Parobrod je bil last nekoga angleškega društva in je bil lelos narejen v Suderlandu.

Tajnosti transvaalskega arhiva. — Kakor znano, je zahteval nedavno angleški list „Times“ od angleške vlade, da zapreči, da ne ponese Krüger iz južne Afrike v Evropo državnega arhiva in državnih novcev. Angležem so listine tega arhiva jako na srečo, in čul se je glas, da hoče Anglija ujeti holandsko vojni ladjo, v kateri se bo vozil Krüger v Evropo. V tem arhivu se nahajajo baje listine, katere bi mnogo, tudi najvišjih angleških dostojanstvenikov, kompromitovala. Iz Bruselja pišejo, da so v arhivu listine, katere kompromitujejo celo osebe v bližini krone. Državni arhiv dokazuje baje tudi, da je južnoafričanska vojna delo nekaterih visoko stoječih londonskih gospodov, kateri so jo skovali iz zasebnih interesov!

Kitajska vojna. — (Poročilo 28. in 29. sept.) Iz Hongkonga javljajo, da so Kitajci in boksarji napadli vasi v okolici mesta Kanton. Požgali in pomirili so vse, kar jim je prišlo pod roko. Katoliško cerkev v Tokanikangu so razdrli in oneslastili so pokopališče tujecev. Kitajski dostojanstveniki, kateri so sedaj na dopustu, baje podpirajo to vstajo. — Iz Sangaja javljajo, da je dosedanj podkralj kantonski odstavljen. Na njegovo mesto je prišel neki Li-hun-lin. Lin-hung-čang je na potu iz Tientsina v Peking, spremljajo ga ruski in japonski oddelki, kateri ga strogo čuvajo in mu ne puste z nikomur občeati. Govori se, da je dobil Lin-hung-čang od cesarice povelje, naj zbere vse kitajske čete in naj pridobi zopet glavno mesto Peking. — (Poročilo 1. in 2. t. m.) Iz Londona javljajo, da je došel vrhovni poveljnik grof Waldersee 25. Lin-hung-čang pa 29. p. m. v Peking. — Ruski poslanik v Pekingu pl. Giers je baje povabil kitajsko cesarico v Peking in ji zagotovil, da se ji ničesar ne zgodi. Nemški listi se temu ne ustavljajo ter pravijo, da Nemčija ne misli kaznovati cesarice, ako se odpove zvezi z boksarji in ako kaznuje vse kolovodje boksarske vstaje. Kaka zmešnjava vlada sedaj na Kitajskem in na cesarskem dvoru, dokazujejo kitajski listi sami. Citati je v njih, da je podkralj v Sangaju dobil v jednem tednu štiri cesarske ukaze, s katerimi se mu daje različne visoke nagrade in časti, a zopet druge ukaze, s katerimi se mu naznanja, da je obsojen na smrt. Rusija pošilja še vedno vojakov na Kitajsko; tako pošlje v kratkem v Kvantung jeden regiment topničarjev. Iz Petrograda javljajo, da prodirajo Rusi v Mandžuriji vedno naprej. Kitajci se jim sicer ustavljajo, a bili so dosedaj vsakrat tepeni. General Rennenkampf je v Chirinu, general Fleischer pa koraka proti Mundenu. — General Waldersee je imel z angleškim admiralom Seymourom in ameriškim generalom Gaselee tajno sejo; kaj se je na nji sklenilo, ni znano. — One vesti katere so Angleži trosili v svet, da so Rusi počenjali različna nasilstva v Mandžuriji, katero vest smo prinesli tudi mi — niso resnične.

Raznotero. — V Hamburgu je nastal dne 28. t. m. požar, ki je vpepelil več hiš in zalog lesa. Škode je 1 milijon mark. — Angleški inženir Halford je iznašel baje sistem železnice, ki ne potrebujejo lokomotive.

Narodno gospodarstvo.

Sadna razstava v Gorici. — Kakor smo že sporočili, je bila otvorjena v nedeljo ob navzočnosti cesarjevi sadna razstava v Gorici, in sicer na pokritem sadnem trgu na Starem trgu, ki je v ta namen prav ukusno prirejen. O tej razstavi bomo obširneje poročali; kajti udeležilo se je prav odlično število slovenskih sadjarjev in društev. Za danes opozarjamo le naše rojake, naj se le pridno udeležujejo in naj si razstavo skrbno ogledajo.

dajo. Razstava sama sicer nikakor ne doseže onega vspeha, kakoršnega bi si želeli; kajti pridejo jo ogledat le neznatno število takih tujecev, ki naročajo sadje iz naših krajev. Ako bi bila ta razstava prirejena kje v Berlinu, na Dunaju ali v Frankfurtu, bi prav gotovo dosegla za našo sadjarstvo izdaten vspeh; kajti tam zunaj bi odjemalci videli krasno naše sadje in nizke cene, kakoršnih ni nikjer drugod v sadonosnih deželah. Ali razstavnica sama utegne imeti za naše ljudstvo veliko vspeha, ako bodo naši rojaki ogledovali to razstavo s pravim smotrom. Videli bodo, da pridelujejo v deželi v resnici krasnega sadja, s kakoršnim bi se ponasala vsaka druga sadonosna dežela, ali videli bodo tudi, da skoro ves ta pridelek skoro ni za kupčijo na svetovnem trgu, ker je veliko preveč sadnih vrst, od katerih je na razpolago le majhna množina, tako da smo vsi v največji zadregi, ako bi nam prišlo kako naročilo za to ali ono sadno vrsto. V tem pogledu naj omenimo le jeden slučaj, ki je tako kričeč in ob enem tako žalosten za naše razmere, da si žalostnejšega ne moremo misliti. Za dvorno kuhinjo o slavnostnih dneh v Gorici so pripeljali z Dunaja vse najmanjše potrebščine, da celo pitno vodo v sodovih. Le sadja niso nič prinesli, kajti mislili so si: v Gorici je itak sadna razstava in mi na Dunaju sami kupujemo gorisko sadje. Ko pa je hotel odposlanec dvorne kuhinje kupiti dve sto kilov boljnih jabolk za dvorno mizo, in sicer takih jabolk, kakoršne so bile razstavljene, se je prigodil kričeč slučaj, da ni bilo mogoče dobiti v celi Gorici enakega sadja, in ni bilo upanja, da bi ga toliko mogli dobiti iz okolice. Brzokajno so torej naročili 200 kilov jabolk z Dunaja. To kaže, da imamo v deželi krasno sadje, ali kupčija z njim je na najnižji stopinji. In to tudi zopet potrjuje že staro trditev in prošnjo do našega ljudstva, naj se sadi malo vrst sadja, ali to v velikih množinah, in le tako, ki pri nas najboljše vspeva. Na sadni razstavi se naši ljudje nauče pa še nečesa, na kar jih mi danes prav nujno opozarjamo. Ogledajo naj razstavo dveh izvoznih trgovskih hiš v Gorici. Tam bodo videli, kako ti izvažajo sadje v lepih skatljah in lesenih zavojčkih, v katerih so lepo hruške in jabolka skrbno ločene kos od kosa s finim oblanjem ali papirjem, kako so posamezni kosi previdno zaviti v papir, da se ne ogledajo in pridejo tako popolnoma zdravi v velika mesta, kjer tako sadje jako drago prodajajo. Na sadni razstavi bode naše ljudstvo videlo skoro pri vseh slovenskih razstavljalcih take vrste hrušk in jabolk, ki pač zaslužijo najvišje cene na svetovnem trgu, kamor jih pa naše ljudstvo ne zna prodati. Ako se tujelem izplača, da kupujejo naše sadje in ga tako lepo spravljeno pošiljajo v velika mesta, zakaj bi se to ne izplačalo našim ljudem samim. To naj si rojaki ogledajo in naj premišlujejo, kako sila zaostajamo za tujci, in kako svojih krasnih pridelkov ne znamo prodati. (Več pride.)

Naše sadje. — Ker se še vedno oglašajo pri „Trgovsko-obrtnem društvu“ različne trdke, ki hočejo nakupiti naše sadje, pozivljemo tem potom ponovno vse one, ki imajo na prodaj veliko sadja, da se oglašé v prostorih omenjenega društva v svrhu, da se jim naznanijo trdke. Društvo je naredilo svojo dolžnost s tem, da je poskrbelo za reklamo sadja — odjemalci bi bili tu; da pa se sadje res proda, za to naj skrbé sedaj prizadeti sami.

Trgatev. — V korminskem okraju je trgatve končana. Različne trtne bolezni so povzročile, da letošnja trgatve ni tako obila, kakor prejšnja leta. Kvaliteta grozdja pa je letos izvrstna, tako, da vinorejci nočejo sprejeti ponujane cene, 30 kron za hektoliter. V červinjanskem okraju so tudi vsi s trgatvijo zadovoljni. Vino da bode izvrstno. Hektoliter mošta prodajajo po 30 kron. Tako je upati, da letos bo zadosti dobrega vina po celi Gorisko-Gradiscanski.

Zdravstvene naredbe v trafikli. — Izšla je uradna zdravstvena naredba, po kateri se naroča trafikantom, da morajo kupovalcem podajati sami cigarete, dalje ne smejo dovoljevati, da bi kupovalci izbirali sami cigarete, potem ne smejo izbirati smodek ljudje, ki imajo kako vidno bolezen, ki stiskajo smodke ter jih tako v slučajih poskodujejo.

Napitnina na železnici. — Vodstvo državnih železnic je izdalo na svoje uslužbenice okrožnico, po kateri se jim prepoveduje, sprejemati ob občinstva napitnino. To marsikomu ne bo prav, in sicer na strani uslužbencev kakor na strani občinstva! O tem predmetu nam pišejo: Te dni je izšel memorandum na sprevednike državnih železnic, ki prepoveduje vsprejemanje napitnine. Ta memorandum se je najprej priobčil v Galiciji. V njem se pravi: da je železniško ravnateljstvo zvedelo, da sprevedniki osebnih vlakov za razne, popotnikom izkazane ugodnosti, vsprejemajo denarna darila. Ravnateljstvo najstrožje prepoveduje kondukterjem, nadalje tako ravnati. Če bi se ponavljalo tako počenjanje, se bo proti njim disciplinarno postopalo. Sprevedniki imajo ta memorandum podpisati v znamenje, da so vsebino njegovo vzeli na znanje. Bilo je že čas, da se je kaj takega začelo, kajti podkupovanje v formi „napitnine“ je bilo že preveč razširjeno. Med tem ko so se na primer revni ljudje, delavci in podobni morali v vagonih tiscati drug poleg drugega kot slanki, so ležali „boljši“ v istih razredih komodno na klopce. Kako vendar to, za isti denar se

Uredar isto gorci je ze res, pa — napitine ubogi delavce ne da!! Prav je, da se začne že enkrat energično delati proti take vrste korupciji kot je napitina.

Industrijalec proti vladi. — V društvu srdoških sladkovarnarjev je bila minulo nedeljo prav ostra debata glede premogovega vprašanja. Kakor doslej se nikoli, se je to pot napadalo vlado. Direktor Karela je najostreje napadal gospodarsko politiko ministra železnic in trgovine ter pokazoval na način, kako sta ta dva ministra delala mej seboj. Ministerstvo železnic je mirno gledalo, kako je drugo ministerstvo dajalo iz državnih premogovih jam proti svoji obvezi premog v plujino, od koder se je isti moral za drag denar nazaj kupovati. Nezadovoljnost z vlado je bila mej vsemi prisotniki shoda. Sklenilo se je, da se društvo pridruži vsem korakom, ki jih naredi „Zveza industrijalcev na Dunaju“.

Državna konferenca premogarjev se bo vršila 14., 15. in 16. t. m. na Dunaju. Program se glasi: 1.) Organizacija in taktika; 2.) podpiranje; 3.) premogarske družbe; 4.) tisek; 5.) razno. Ta konferenca je velike važnosti, ker se bo vršila baš po grozni katastrofi v Duchovu in pa pred državnoborskimi volitvami.

Pošto pri nas. — Mej one življenske potrebe, brez katerih takorekoč ne moremo biti, so v tekočem stoletju uvrstili pošto, telegrafe in telefone. To trditev nam dokazuje statistika poštних uradov in uradnikov. Koliko je poštних uradov in poštних uradnikov v obče na svetu, ne bomo navedli, kajti za našo trditev nam že kot dokaz zadostuje število pošt v tostranski polovici avstrijsko-ogerske države. V naši polovici je bilo na koncu l. 1899. 5883 poštних uradov, od teh pa samo 444 erarnih. Največ erarnih pošt je bilo na Češkem, namreč 124, najmanj pa na Kranjskem, namreč le — pet. V poštних uradih je bilo uslužbenih 38.664 oseb, od teh 7556 žen, in te večinoma pri neerarnih poštah. Pisma so se pobirala v 21.380 poštних pobiralnicah, vozila s 8608 konji na 7573 vohov in saneh. Dohodki pošte v tostranski polovici so na koncu lanskega leta znašali 96.254.016 kron, stroški pa 84.082.078 kron. Čistega dobička je bilo 12.171.988 kron. Največ čistega dobička je seveda bilo na Češkem, namreč v znesku 7.139.128 kron. Deficit je pa izkazalo centralno dunajsko vodstvo pošte v Dalmaciji in Bukovini.

Nova gostilna

v ulici Rasauer št. 1
na voglu ulice Dugana

toči izvrstna bela in črna vina. Vdobe se o vsakem dnevnem času jako okusna bodisi mrzla ali gorka jedila. Cene zmerno.

Rojakom v mestu in z dežele se toplo priporoča udani

Anton Lasić,
gostilničar.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 — GORICA — Via Giardino 8
priporoča

pristna bela
in črna vina
iz vipavskih,
furlanskih,

briskih, dal
matinskih in
isterskih
vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerno. Postrežba poštna.

Razpis službe.

Razpisuje se služba tajnika-organista z letno plačo 1000 K, oziroma tajnika z letno plačo 800 K.

Zahteva se popolna izurjenost v tajništvu in znanje slovenskega jezika.

Županstvo Komen.

Prave in edine želodčne kapljice,

(Varstvena znamka).

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. — Te kapljice vredijo redno prebravljenje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. Okrepé pč. Sv. Anton Padov. kvarjeni želodce storé, da zgine v kratkem času omotica in životen lenost (mrtvost). Te kapljice tudi storé, da človek raji jé. —9

Gena steklenici 30 kr.

Prodajajo se v vseh glavnih lekarnah na svetu. Za naročitve in pošiljatve pa jedino le v lekarni

Cristofolletti v Gorici.

Karol Draščik,

pekovski mojster in sladčičar
v Gorici na Kornu št. 3.

Priporoča vsakovrstno pecivo, kolače za birmance, torte i. t. d.

Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Kuštrin Anton

trgovec

z jedilnim blagom

Gospodarska ulica št. 23.

Priporoča svojo zalogo jestvin in kolonijalij po jako nizkih cenah.

Ima zalogo vsakovrstnega olja, na vadnega in najfineje vrste „Luka“.

Razpošilja naročeno blago tudi na deželo po pošti od 5 kg. naprej.

Obljubljuje točno in hitro postrežbo.

Leta 1881. v Gorici ustanovljena tvrdka

E. Riessner, v Nunski ulici 3,

(nasproti nunski cerkvi)

priporoča preč. duhovščini in slavnemu občinstvu svojo lastno izdelovalnico umetnih cvetlic za vsakovrstne cerkvene potrebe. Ima veliko zalogo nagrobnih vencev, za mrtvaške potrebe, voščeno sveče itd. vse po zmerai ceni. — Naročila za deželo izvršuje točno in solidno. Priporoča slav. občinstvu tudi svojo S. cl.) tiskarno črk na perilo. (P. cl.)

Čuđa se v najem z vsem preskrbljeno.

Dá se tudi hrano z vso oskrbo. — Sprejme se tudi dva gimnazijca. — Poudbe je pošiljati na naše upravništvo.

!! Praktikant !!

14—16-letni deček, bivač v Gorici, se sprejme kot učenec v fotografskem ateljeju A. Jerkič v Gorici.

Čestitam in se radujem z Vami na tako dobrem izdelku,

piše odličan trgovec gospod I. Prelog iz Trsta, prvi kranjski tovarni
testenin Žnidaršič & Valenčič v Ilir. Bistrici.

Original tega lista z dne 22. jun. je vsakemu na ogled.

Ivan Schindler

Dunaj, III. Erdbergerstr. št. 12.

razpošilja gratis in franko kataloge v slovensko-italijanskem jeziku z več kakor 400 slikami o vseh vrstah aparatov za stroje, potrebnih predmetih za kmetijstvo, vinarstvo, za obrtne in gospodarske namene.

Cene nižje kakor drugod

Ugodni pogoji plačevanja.

Za realno postrežbo se garantira.

Solidne zastopnike se išče.

IVAN SCHINDLER

c. kr. privileg. lastnik.

Dunaj, III. Erdbergerstr. št. 12

Novoporočenci pozor!

Stejem si v čast naznanjati slavnemu občinstvu, da sem razširil trgovino pohištva v ulici Vetturini, glavni vhod v gospodski ulici.

Anton Breščak

v Gorici, gospodarska ulica 14, blizu lekarne Girioncolljeve.

V zalogi
ima najelegantnejše
sobe, na katere se
še posebej opozarja!

V zalogi ima vsakovrstno pohištvo za vsaki stan. Pohištvo je po najmodernejih slogih, posebno spalne jedilne in posetne sobe so po nemškem slogu. Vse pohištvo je od prvih mizarskih mojstrov.

Sprejema se naročila in izdeluje po izbiro obrisa, najceneje in v najkrajšem času.

Bogata zaloga podob na platno in šipo z različnimi okvirji. Belgijska brušena ogledala vsake velikosti. Različno pohištvo, kakor: toaletne mizice, različna ohešala, preproge za okna i. t. d. Različne stolice iz trsa in celulojda, posebno za jedilne sobe. Blazine iz strune, afriške trave, z žimami in platnom na izbero ter razne tapetarije.

Reči, katere se ne nahajajo v zalogi, preskrbijo se po izbiro cenikov v najkrajšem času.

Daje se tudi na obroke, bodisi tedenske ali mesečne. — Pošilja se tudi izven Gorice po železnici in parobrodih.

Svetilke iz papirja

(Lampioni)

se rabijo vsigdar in povsod

pri veselicah na prostem.

Dobivajo se po tovarniško tekmovalni ceni, v velikej izbiro narodnih in drugih barvah, v tovarniški zalogi papirja in lastni tovarni papirnatih izdelkov

Ant. Jeretič v Gorici

Semeniška ulica 3. — Za veliko vojašnico 15.

Največja zaloga v Gorici, vsakovrstnega papirja za uradna, trgovska in zasebna pisma in tem primernih zavitkov.

Lastna tovarna šolskih zvezkov (pisank, spisovnic, risank itd.) vrečic iz papirja in kartonaž.

Bogata zaloga vseh v papirno stroko spadajočih pisarskih, risarskih in drugih predmetov. Vse po najnižje tekmovalnih cenah.

Izšel je ravnokar

II. zvezek „Svetovne knjižnice“

MARCO VISCONTI

zgodovinski roman.

Italijanski napisal Tommaso Grossi.

Cena: kron 2-40; po pošti 20 vin. več.

Razpošilja

„Goriška Tiskarna“ A. Gabršček v Gorici

edino proti povzetju ali naprej poslanim zneskom.

Na zahtevo pošilja

„Popis leposlovnih in drugih knjig“ lastne zaloge zastonj in franko.